

SAMSUN
İL MİLLÎ EĞİTİM
MÜDÜRLÜĞÜ

MAYIS- 2020

COĞRAFYA 9

MAYIS AYI ODAK GRUBU TESTİ

Bu testteki soruları hazırlayan öğretmenler :

Feray Kavuz - Köksal Ersayın Anadolu Lisesi
Saliha Ayrancı - Namık Kemal Anadolu Lisesi
Hatice Gümüş - Emine - Ahmet Yeni Kız Anadolu İHL
Mustafa Bolgi - Piri Reis MTAL
Türkan Numanoğlu - Fatma Çavuş MTAL
Uğur Birer - Emine - Ahmet Yeni Kız Anadolu İHL
Yahya Belur - Köprülü Mehmet Paşa Anadolu Lisesi
Ertan Aydın - Samsun Ölçme Değerlendirme Merkezi

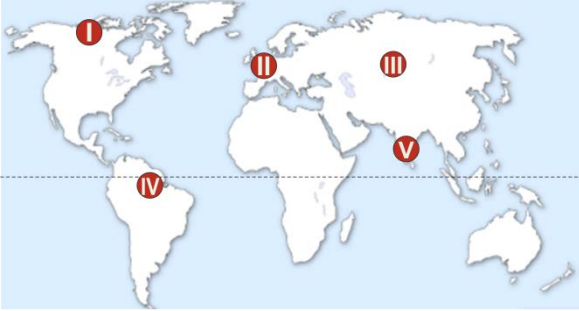
SAMSUN
ÖLÇME
DEĞERLENDİRME
MERKEZİ

1. İnsanlar, tarihöncesi çağların başlarında avcılık, toplayıcılık, göçebecilik gibi bir yaşam tarzını benimsemişken zamanla yerleşik hayata geçmiş ve yerleşme olgusu ortaya çıkmıştır.

İnsanların bir arada yaşamasının sonucu olarak, ilk kez toplumsal düzeni sağlayan yazısız hukuk kuralları ve insanlar arasında iş bölümü aşağıdakilerden hangisinde ortaya çıkmıştır?

- A) İlk şehir yerleşmeleri
B) İlk köy yerleşmeleri
C) İlk liman şehirleri
D) Göçebe yaşam alanları
E) Avcılık ve toplayıcılık mekânları

2. Aşağıdaki harita üzerinde bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Buna göre, harita üzerinde işaretlenmiş alanlardan hangilerinde iklimin uygunluğu nedeniyle nüfus yoğunluğu fazladır?

- A) I ve II   B) II ve III   C) II ve IV
D) II ve V   E) IV ve V

3. Yerleşmeler büyüklüklerine göre kırsal – kentsel yerleşmeler diye ikiye ayrılır.

Aşağıdakilerden hangisi bu ayrımda dikkate alınan özelliklerden değildir?

- A) Nüfus sayısı
B) İklim
C) Ekonomik faaliyetler
D) İdari statüler
E) Çalışan nüfusun sektörel dağılımı

4. Aşağıdaki harita üzerinde seyrek nüfuslanmış bazı alanlar numaralarla gösterilmiştir.

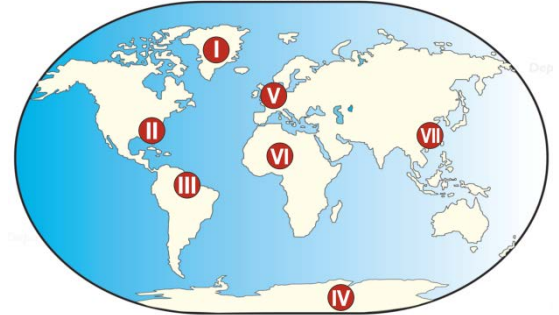

Buna göre, verilen alanların hangisinde nüfusun seyrek olması diğerlerinden farklı bir nedene dayanmaktadır?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

5. Dünya üzerindeki yerleşilmiş ya da yerleşilebilir alanlara **ökümen**, yerleşilmemiş alanlara ise **anökümen** denir.

Aşağıdaki haritada yeryüzündeki bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisinde ökümen ve anökümen alanlar birlikte verilmiştir?

- A) I ve IV   B) II ve V   C) III ve VII
D) II ve IV   E) V ve VI

6. Köy altı yerleşmeleri çeşitli nedenlerle köylerden ayrılan insanların kurduğu ve köylerden daha küçük yerleşmelerdir. Geçici ve kalıcı yerleşmeler şeklinde sınıflandırılır ve çeşitli isimler alırlar.

Aşağıdakilerden hangisinde geçici köy altı yerleşmeleri birlikte verilmiştir?

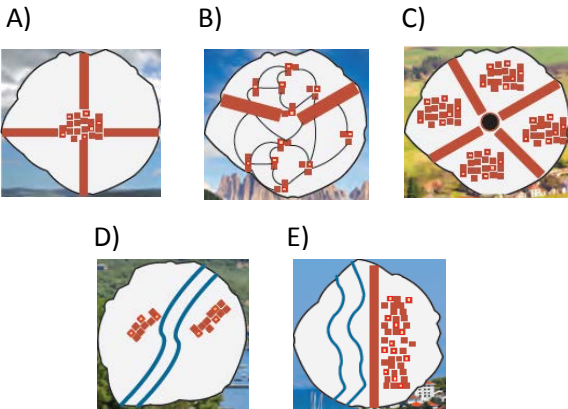
- A) Divan - Yayla   B) Kom – Oba
C) Mezra – Ağıl   C) Çiftlik – Mahalle
E)Yayla- Mezra

7. Neolitik Çağ'da insanlar mağaralardan çıkarak akarsu ve göllerin kenarlarında yerleşik hayata geçmişlerdir. İnsanların topladıkları ya da ürettikleri yiyecekleri saklama, olumsuz hava şartlarından, diğer insanlar ve yabani hayvanlardan gelebilecek tehlikelere karşı korunma zorunluluğu yerleşik hayata geçmelerinde etkili olmuştur. Bunun yanında, içme suyu sağlama ve tarım alanlarını sulama ihtiyacı insanların su kaynaklarına yakın olmayı zorunlu hale getirmiştir.

Buna göre, ilk yerleşmelerin kurulmasında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenemez?

- A) Tarım faaliyetlerinin başlamış olması
B) Tarım alanlarının sulama ihtiyacı
C) Ürettikleri yiyecekleri saklama
D) Korunma gereksinimi
E) Ticari faaliyetlerin başlaması
8. Yerleşim alanı üzerinde bulunan meskenlerin dağılışı düzeni yerleşme dokularını oluşturur. Yerleşmeler kurulduğu sahaların coğrafi özelliklerine göre farklı dokulara sahip olabilir.

Aşağıdaki sembollerden hangisi çizgisel yerleşme dokusuna örnek olarak verilebilir?

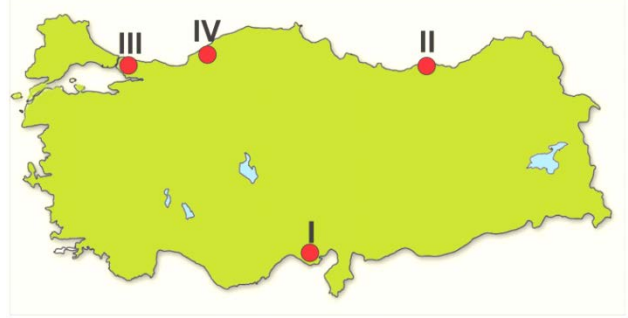

9. Türkiye'de nüfusun dağılışıyla verimli tarım alanları arasında bir paralellik olduğu söylenebilir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi bu genellemeye uymaz?

- A) Çukurova B) Yüksekova C) Çarşamba ovası
D) Gediz ovası E) Büyük Menderes ovası

10. Coğrafya öğretmeni Türkan, aşağıdaki haritada numaralarla gösterilen alanların yerleşme özelliklerini öğrencilerine sormuştur.

Öğrencilerinden;

Alper: Ulaşımın elverişli olması yerleşmeyi artırmıştır.

Beyza: Taş kömürünün işlenmesi yerleşmenin gelişmesinde temel faktör olmuştur.

Ceylan: Alüvyonlarla kaplı delta ovası bulunduğu için yerleşmeler fazladır.

Derya: Engebeli arazi nedeniyle dağınık köy yerleşmeleri çok yaygındır.

cevaplarını vermişlerdir.

Buna göre, haritadaki numaralı yerler ile öğrencilerin verdiği cevapların eşleştirilmesi aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	<u>Alper</u>	<u>Beyza</u>	<u>Ceylan</u>	<u>Derya</u>
A)	I	II	III	IV
B)	II	I	IV	III
C)	III	IV	I	II
D)	III	IV	II	I
E)	IV	II	I	III

11. Dağınık kır yerleşme tipinde evler, birbirine uzak inşa edilmiştir. Evler arasındaki uzaklık, birkaç yüz metreden birkaç kilometreye kadar değişebilmektedir. Bu tür yerleşme örneklerini Türkiye'de özellikle Doğu Karadeniz'de görmek mümkündür.

Bu durum üzerinde Doğu Karadeniz'in;

- I. Yer şekillerinin engebeli olması
II. Su kaynaklarının yeterli olması
III. Ortalama yükseltinin fazla olması
IV. Doğal bitki örtüsünün orman olması

özelliklerinden hangileri etkili olmuştur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

12. Coğrafya öğretmeni Selma Hanım öğrencilerine; “Yağışın ve sıcaklığın yeterli olduğu yerler nüfuslanmaya elverişlidir. Fakat iklim şartları uygun olmasına rağmen Menteşe Yöresi, Yıldız Dağları, Teke ve Taşeli platoları neden seyrek nüfuslanmıştır?” diye bir soru yöneltmiştir.

Öğrencilerden;

Yaren: Yer şekilleri dağlık ve engebeldir.

Kaan: Ulaşım koşulları elverişsizdir.

Tuğra: Yer altı su kaynakları yetersizdir.

İrem: Tarım alanları sınırlıdır.

Merve: İnsanların gelir kaynakları kısıtlıdır. cevaplarını vermişlerdir.

Buna göre, hangi öğrencinin verdiği cevap doğru olarak kabul edilemez?

- A) Yaren   B) Kaan   C) Tuğra
D) İrem   E) Merve

13. Ülkemizde dağlık ve engebeli bölgelerde tarım alanlarının sınırlı ve arazinin eğimli olması, ulaşım koşullarının elverişsizliği gibi nedenlerden dolayı nüfus yoğunluğu azdır. Hatta bazı yerler iklim koşulları bakımından uygun olmasına rağmen buralarda nüfus seyrek.

Ülkemizdeki;

- I. Hakkâri Yöresi
II. Menteşe Yöresi
III. Yıldız Dağları
IV. Teke Platosu
V. Taşeli Platosu

gibi yerlerin hangisinde nüfus yoğunluklarının az olmasında, hem yeryüzü şekilleri hem de iklim şartlarının elverişsizliği temel neden olarak gösterilebilir?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

14. Türkiye’de yerleşmenin dağılışını etkileyen beşeri faktörler düşünüldüğünde aşağıda tabloda verilen eşleştirmelerden hangisi doğru **değildir**?

<u>Şehirler</u>	<u>Etkili olan beşeri faktör</u>
A) Marmaris	Turizm
B) Soma	Maden
C) Kastamonu	Ulaşım
D) Bafra	Tarım
E) Bursa	Sanayi

15. Hakan, gezmek için gittiği arkadaşının köyünde evlerin çoğunun ahşap olduğunu fark etmiştir. Hâlbuki kendi köyünde evlerin tamamına yakını kerpiçten yapılmıştır.

Buna göre, Hakan’ın yaşadığı ve gezmeye gittiği köyler aşağıdaki illerden hangilerinde olabilir?

Yaşadığı Köy

Gezmeye Gittiği Köy

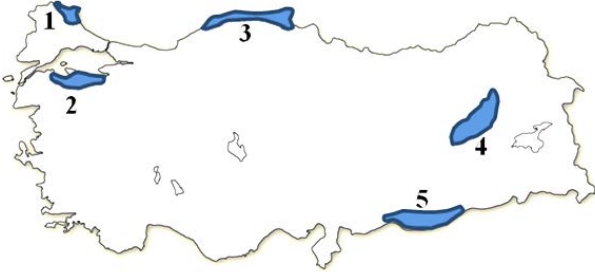
A) Kastamonu	Ankara
B) Samsun	Konya
C) Edirne	Adana
D) Konya	Rize
E) Sinop	Trabzon

16. Ondokuz Mayıs Üniversitesi coğrafya bölümünde okuyan Uğur, köyde yaşayan amcasına proje ödevi konusu olan “Köyden kente göçün nedenleri ve sonuçları” ile ilgili görüşlerini sormuştur. Amcası; “Bizim buralarda zamanında tarım yapılmayan arazi yoktu. Köyde bulunan gençler tarlalarda çalışırdı. Sağlık ocağı ve bir ilköğretim okulumuz vardı. Şimdi ikisi de kapalı. Şehre, her gün üç sefer minibüs ile yolcu taşınırdı. Küçük şenliklerimiz olur ve köyün gençleri yöresel oyunlarımızı oynardı. Nüfus artışı fazla olduğu için topraklardan elde edilen ürünler ailelerin geçimine yetmez oldu. Aileler arası arazi kavgaları arttı. Köyümüzde meydana gelen heyelandan sonra bir mahalle tamamen zarar gördü. Şehri görenlerin anlattıklarının yanında, İnternet, tv gibi iletişim araçları nedeniyle büyük şehirlerdeki yaşam çekici geldi gençlerimize. Neredeyse hepsi gitti.”

Buna göre, köy ile ilgili verilen bilgilerden yararlanarak aşağıdaki sonuçlardan hangisine ulaşamaz?

- A) Köydeki bir çok kamu kurumu kullanılmaz hale gelmiştir.
B) Günümüzde köyde demografik yatırımlar azalmıştır.
C) Nüfus artışına paralel olarak tarım alanları genişlemiştir.
D) Toprakların miras yolu ile parçalanması tarımda verimi düşürmüştür.
E) Daha iyi yaşama isteği de şehirlere doğru göçe neden olmuştur.

17. Can ve mal kaybına neden olan doğa olaylarına **doğal afet** denir. Aşağıdaki Türkiye haritası üzerinde bazı alanlar numara verilerek gösterilmiştir.

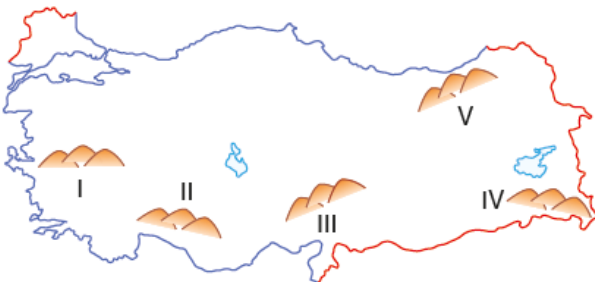

Buna göre, **çığ** ve **deprem** afetlerinin aynı yerde görülme ihtimalinin **en fazla** ve **en az** olduğu alanlar aşağıdakilerden hangisinde **doğru** eşleştirilmiştir?

	<u>En Fazla</u>	<u>En Az</u>
A)	1	2
B)	1	3
C)	3	4
D)	3	5
E)	4	5

18. Nüfus ve yerleşmenin dağılışını etkileyen faktörlerden biri de baki etkisidir. Dağların Güneş'e dönük yamaçları daha sıcak olduğu için yerleşmede daha fazla tercih edilmektedir. Türkiye, matematik konumu gereği dağlarının güneye bakan yamaçlarının daha sık nüfuslandığı bir ülkedir.

Aşağıdaki haritada ülkemizde bulunan bazı dağlar numaralarla gösterilmiştir.

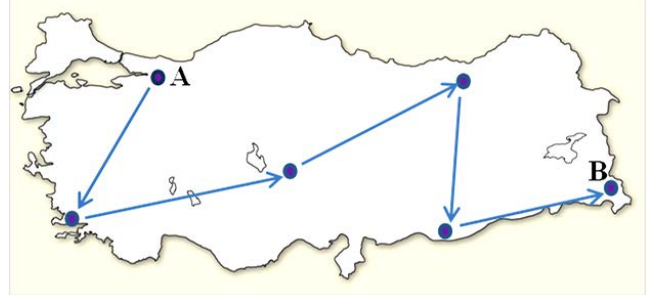

Buna göre, haritadaki kaç numaralı dağın bulunduğu alan bu genellemeye uygun **değildir**?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

19. Doğal ve beşeri özellikleri bakımından kendi içinde benzerlik, çevresine göre farklılık gösteren alanlara **bölge** denir.

Aşağıdaki Türkiye haritası üzerinde bazı bölgeler noktalarla gösterilmiştir.

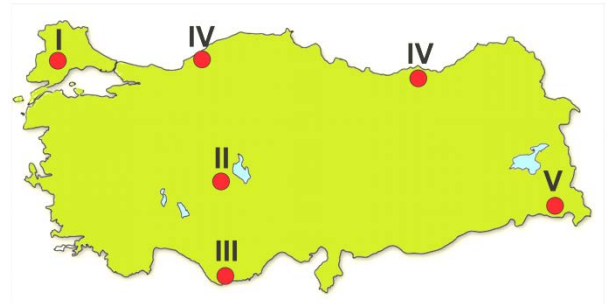

Buna göre, haritadaki A şehrinden başlayarak B şehrine doğru yola çıkan bir gezginin **sırası** ile geçtiği bölgeler aşağıdakilerden hangisinde **doğru** verilmiştir?

- A) Sanayi-Turizm-Bozkır-Düzlük-Dağlık-Dağlık
B) Maden-Tarım-Maki-Yoğun nüfuslu-Ovalık-Maden
C) Sanayi-Akdeniz iklimi-Maden-Dağlık-Yağışlı-Düzlük
D) Sanayi-Turizm-Bozkır-Seyrek nüfuslu-Ovalık-Dağlık
E) Tarım-Yoğun nüfuslu-Yağışlı-Yoğun nüfuslu-Dağlık-Maden

20. Türkiye'de karstik yapının yaygın olduğu yerlerde yeterli yağış olsa bile yer altına sızmanın fazla olması, yüzey sularının yetersiz kalmasına neden olmaktadır. Bu nedenle de karstik arazinin yaygın olduğu yerlerde genellikle nüfus yoğunluğu azdır.

Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralarla gösterilmiştir.

Buna göre, haritadaki numaralı alanlardan hangisi yukarıda verilen genellemeye örnek olarak verilebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

COĞRAFYA 9 DERSİ TEST 11 CEVAP ANAHTARLARI

TEST NO	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20			
TEST 11	A	D	B	D	D	B	E	D	B	C	A	C	A	C	D	C	E	E	D	C			